Dvemātikāpāļi

- ♦ Bhikkhupātimokkhapāļi
  - ♦ Nidānuddeso
  - ♦ Suṇātu me bhante saṅgho? Ajjuposatho pannaraso, yadi saṅghassa pattakallaṁ, saṅgho uposathaṁ kareyya, pātimokkhaṁ uddiseyya.
  - ♦ Kiṁ saṅghassa pubbakiccaṁ? Pārisuddhiṁ āyasmanto ārocetha, pātimokkhaṁ uddisissāmi, taṁ sabbeva santā sādhukaṁ suṇoma manasi karoma. Yassa siyā āpatti, so āvikareyya, asantiyā āpattiyā tuṇhī bhavitabbaṁ, tuṇhībhāvena kho panāyasmante "parisuddhā'ti vedissāmi. Yathā kho pana paccekapuṭṭhassa veyyākaraṇaṁ hoti, evamevaṁ evarūpāya parisāya yāvatatiyaṁ anusāvitaṁ hoti. Yo pana bhikkhu yāvatatiyaṁ anusāviyamāne saramāno santiṁ āpattiṁ nāvikareyya, sampajānamusāvādassa hoti. Sampajānamusāvādo kho panāyasmanto antarāyiko dhammo vutto bhagavatā, tasmā saramānena bhikkhunā āpannena visuddhāpekkhena santī āpatti āvikātabbā, āvikatā hissa phāsu hoti.
  - ♦ Uddiṭṭhaṁ kho āyasmanto nidānaṁ. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha

parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

- ♦ Nidānam niţţhitam.
  - ◆ Pārājikuddeso
- ♦ Tatrime cattāro pārājikā dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Methunadhamma sikkhāpadam
- ♦ 1. Yo pana bhikkhu bhikkhūnam sikkhāsājīvasamāpanno sikkham appaccakkhāya dubbalyam anāvikatvā methunam dhammam paṭiseveyya, antamaso tiracchānagatāyapi, pārājiko hoti asamvāso.
- ♦ Adinnādānasikkhāpadam
- ♦ 2. Yo pana bhikkhu gāmā vā araññā vā adinnam theyyasankhātam ādiyeyya, yathārūpe adinnādāne rājāno coram gahetvā haneyyum vā bandheyyum vā pabbājeyyum vā corosi bālosi mūļhosi thenosīti, tathārūpam bhikkhu adinnam ādiyamāno ayampi pārājiko hoti asamvāso.
- ♦ Manussaviggahasikkhāpadam
- ♦ 3. Yo pana bhikkhu sañcicca manussaviggahaṁ jīvitā voropeyya, satthahārakaṁ vāssa pariyeseyya, maraṇavaṇṇaṁ vā saṁvaṇṇeyya, maraṇāya vā samādapeyya "ambho purisa kiṁ tuyhiminā pāpakena dujjīvitena, mataṁ te jīvitā seyyo'ti, iti cittamano

cittasankappo anekapariyāyena maranavannam vā samvanneyya, maranāya vā samādapeyya, ayampi pārājiko hoti asamvāso.

- ♦ Uttarimanussadhammasikkhāpadam
- ♦ 4. Yo pana bhikkhu anabhijānam uttarimanussadhammam attupanāyikam alamariyañāṇadassanam samudācareyya "iti jānāmi, iti passāmī'ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā āpanno visuddhāpekkho evam vadeyya "ajānamevam āvuso avacam jānāmi, apassam passāmi, tuccham musā vilapin'ti, aññatra adhimānā, ayampi pārājiko hoti asamvāso.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pārājikā dhammā. Yesam bhikkhu aññataram vā aññataram vā āpajjitvā na labhati bhikkhūhi saddhim samvāsam yathā pure, tathā pacchā, pārājiko hoti asamvāso. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhēthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametam dhārayāmīti.
- ♦ Pārājikam niţţhitam.
  - ♦ Saṅghādisesuddeso
- ♦ Ime kho panāyasmanto terasa saṅghādisesā

- ♦ Dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Sukkavissaţţhisikkhāpadam
- ♦ 1. Sañcetanikā sukkavissaṭṭhi aññatra supinantā saṅghādiseso.
- ♦ Kāyasaṁsaggasikkhāpadaṁ
- ♦ 2. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmena saddhiṁ kāyasaṁsaggaṁ samāpajjeyya hatthaggāhaṁ vā veṇiggāhaṁ vā aññatarassa vā aññatarassa vā aṅgassa parāmasanaṁ, saṅghādiseso.
- ◆ Duţţhullavācāsikkhāpadaṁ
- ♦ 3. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmaṁ duṭṭhullāhi vācāhi obhāseyya yathā taṁ yuvā yuvatiṁ methunupasaṁhitāhi, saṅghādiseso.
- ♦ Attakāmapāricariyasikkhāpadam
- ♦ 4. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṁ bhāseyya "etadaggaṁ bhagini pāricariyānaṁ yā mādisaṁ sīlavantaṁ kalyāṇadhammaṁ brahmacāriṁ etena dhammena paricareyyā'ti methunupasaṁhitena, saṅghādiseso.
- ♦ Sañcarittasikkhāpadam

- ♦ 5. Yo pana bhikkhu sañcarittaṁ samāpajjeyya itthiyā vā purisamatiṁ purisassa vā itthimatiṁ, jāyattane vā jārattane vā, antamaso taṅkhaṇikāyapi, saṅghādiseso.
- ♦ Kuţikārasikkhāpadam
- ♦ 6. Saññācikāya pana bhikkhunā kuṭiṁ kārayamānena assāmikaṁ attuddesaṁ pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso dvādasa vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ sattantarā, bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbaṁ anārambhaṁ saparikkamanaṁ. Sārambhe ce bhikkhu vatthusmiṁ aparikkamane saññācikāya kuṭiṁ kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, pamāṇaṁ vā atikkāmeyya, saṅghādiseso.
- ♦ Vihārakārasikkhāpadam
- ♦ 7. Mahallakaṁ pana bhikkhunā vihāraṁ kārayamānena sassāmikaṁ attuddesaṁ bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbaṁ anārambhaṁ saparikkamanaṁ. Sārambhe ce bhikkhu vatthusmiṁ aparikkamane mahallakaṁ vihāraṁ kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, saṅghādiseso.
- ♦ Duţţhadosasikkhāpadam
- ♦ 8. Yo pana bhikkhu bhikkhum duṭṭho doso appatīto amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseyya

- "appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyyan'ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā amūlakañceva tam adhikaraṇam hoti, bhikkhu ca dosam patitthāti, sanghādiseso.
- ♦ Aññabhāgiyasikkhāpadam
- ♦ 9. Yo pana bhikkhu bhikkhum duṭṭho doso appatīto aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñcidesam lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhamseyya "appeva nāma nam imamhā brahmacariyā cāveyyan'ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā aññabhāgiyañceva tam adhikaraṇam hoti kocideso lesamatto upādinno, bhikkhu ca dosam patiṭṭhāti, saṅghādiseso.
- ♦ Sanghabhedasikkhāpadam
- ♦ 10. Yo pana bhikkhu samaggassa saṅghassa bhedāya parakkameyya, bhedanasaṁvattanikaṁ vā adhikaraṇaṁ samādāya paggayha tiṭṭheyya, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo "māyasmā samaggassa saṅghassa bhedāya parakkami, bhedanasaṁvattanikaṁ vā adhikaraṇaṁ samādāya paggayha aṭṭhāsi, sametāyasmā saṅghena, samaggo hi saṅgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharatī'ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa

paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

- ♦ Bhedānuvattakasikkhāpadam
- ♦ 11. Tasseva kho pana bhikkhussa bhikkhū honti anuvattakā vaggavādakā eko vā dve vā tayo vā, te evam vadeyyum "māyasmanto etam bhikkhum kiñci avacuttha, dhammavādī ceso bhikkhu, vinayavādī ceso bhikkhu, amhākañceso bhikkhu chandañca ruciñca ādāya voharati, jānāti, no bhāsati, amhākampetam khamatī'ti, te bhikkhū bhikkhūhi evamassu vacanīyā "māyasmanto evam avacuttha, na ceso bhikkhu dhammavādī, na ceso bhikkhu vinayavādī, māyasmantānampi sanghabhedo ruccittha, sametāyasmantānam sanghena, samaggo hi sangho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharatī'ti, evañca te bhikkhū bhikkhūhi vuccamānā tatheva pagganheyyum, te bhikkhū bhikkhūhi yāvatatiyam samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā tam patinissajjevyum, iccetam kusalam, no ce paţinissajjeyyum, sanghādiseso.
- ♦ Dubbacasikkhāpadam
- ♦ 12. Bhikkhu paneva dubbacajātiko hoti uddesapariyāpannesu sikkhāpadesu bhikkhūhi sahadhammikaṁ vuccamāno attānaṁ avacanīyaṁ karoti

"mā maṁ āyasmanto kiñci avacuttha kalyāṇaṁ vā pāpakaṁ vā, ahampāyasmante na kiñci vakkhāmi kalyāṇaṁ vā pāpakaṁ vā, viramathāyasmanto mama vacanāyā'ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo "māyasmā attānaṁ avacanīyaṁ akāsi, vacanīyamevāyasmā attānaṁ karotu, āyasmāpi bhikkhū vadatu sahadhammena, bhikkhūpi āyasmantaṁ vakkhanti sahadhammena, evaṁ saṁvaddhā hi tassa bhagavato parisā yadidaṁ aññamaññavacanena aññamaññavuṭṭhāpanenā'ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

- ♦ Kuladūsakasikkhāpadam
- ♦ 13. Bhikkhu paneva aññataraṁ gāmaṁ vā nigamaṁ vā upanissāya viharati kuladūsako pāpasamācāro, tassa kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni ca tena duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo "āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmatā duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyasmā imamhā āvāsā, alaṁ te idha vāsenā'ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno te bhikkhū evaṁ vadeyya "chandagāmino ca bhikkhū,

dosagāmino ca bhikkhū, mohagāmino ca bhikkhū, bhayagāmino ca bhikkhū tādisikāya āpattiyā ekaccam pabbājenti, ekaccam na pabbājentī'ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo "māyasmā evam avaca, na ca bhikkhū chandagāmino, na ca bhikkhū dosagāmino, na ca bhikkhū mohagāmino, na ca bhikkhū bhayagāmino, āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmatā duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyasmā imamhā āvāsā, alam te idha vāsenā'ti, evanca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva pagganheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyam samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyance samanubhāsiyamāno tam paṭinissajjeyya, iccetam kusalam, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto terasa saṅghādisesā dhammā nava paṭhamāpattikā, cattāro yāvatatiyakā. Yesaṁ bhikkhu aññataraṁ vā aññataraṁ vā āpajjitvā yāvatīhaṁ jānaṁ paṭicchādeti, tāvatīhaṁ tena bhikkhunā akāmā parivatthabbaṁ. Parivutthaparivāsena bhikkhunā uttari chārattaṁ bhikkhumānattāya paṭipajjitabbaṁ, ciṇṇamānatto bhikkhu yattha siyā vīsatigaṇo bhikkhusaṅgho, tattha so bhikkhu abbhetabbo. Ekenapi ce ūno vīsatigaṇo bhikkhusaṅgho taṁ bhikkhuṁ abbheyya, so ca bhikkhu anabbhito, te ca bhikkhū gārayhā, ayaṁ

tattha sāmīci. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

- ♦ Saṅghādiseso niṭṭhito.
  - ♦ Aniyatuddeso
- ♦ Ime kho panāyasmanto dve aniyatā dhammā
- ♦ Uddesam āgacchanti.
- ♦ Paṭhamāniyatasikkhāpadam
- ♦ 1. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho paṭicchanne āsane alaṁkammaniye nisajjaṁ kappeyya, tamenaṁ saddheyyavacasā upāsikā disvā tiṇṇaṁ dhammānaṁ aññatarena vadeyya pārājikena vā saṅghādisesena vā pācittiyena vā, nisajjaṁ bhikkhu paṭijānamāno tiṇṇaṁ dhammānaṁ aññatarena kāretabbo pārājikena vā saṅghādisesena vā pācittiyena vā, yena vā sā saddheyyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayaṁ dhammo aniyato.
- ◆ Dutiyāniyatasikkhāpadam
- ♦ 2. Na heva kho pana paṭicchannaṁ āsanaṁ hoti nālaṁkammaniyaṁ, alañca kho hoti mātugāmaṁ

duṭṭhullāhi vācāhi obhāsitum, yo pana bhikkhu tathārūpe āsane mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappeyya, tamenam saddheyyavacasā upāsikā disvā dvinnam dhammānam añnatarena vadeyya sanghādisesena vā pācittiyena vā, nisajjam bhikkhu paṭijānamāno dvinnam dhammānam añnatarena kāretabbo sanghādisesena vā pācittiyena vā, yena vā sā saddheyyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayampi dhammo aniyato.

- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto dve aniyatā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ♦ Aniyato nitthito.
  - ♦ Nissaggiyapācittiyā
- ♦ Ime kho panāyasmanto timsa nissaggiyā pācittiyā
- ◆ Dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Kathinasikkhāpadam
- ♦ 1. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine dasāhaparamaṁ atirekacīvaraṁ dhāretabbaṁ, taṁ atikkāmayato nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

- ♦ Udositasikkhāpadam
- ♦ 2. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine ekarattampi ce bhikkhu ticīvarena vippavaseyya, aññatra bhikkhusammutiyā nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Akālacīvarasikkhāpadam
- ♦ 3. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine bhikkhuno paneva akālacīvaraṁ uppajjeyya, ākaṅkhamānena bhikkhunā paṭiggahetabbaṁ, paṭiggahetvā khippameva kāretabbaṁ, no cassa pāripūri, māsaparamaṁ tena bhikkhunā taṁ cīvaraṁ nikkhipitabbaṁ ūnassa pāripūriyā satiyā paccāsāya. Tato ce uttari nikkhipeyya satiyāpi paccāsāya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Purāṇacīvarasikkhāpadaṁ
- ♦ 4. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṁ dhovāpeyya vā rajāpeyya vā ākoṭāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ◆ Cīvarapaţiggahaṇasikkhāpadaṁ
- ♦ 5. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṁ paṭiggaṇheyya aññatra pārivattakā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Aññātakaviññattisikkhāpadam

- ♦ 6. Yo pana bhikkhu aññātakaṁ gahapatiṁ vā gahapatāniṁ vā cīvaraṁ viññāpeyya aññatra samayā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, acchinnacīvaro vā hoti bhikkhu, naṭṭhacīvaro vā, ayaṁ tattha samayo.
- ♦ Tatuttarisikkhāpadam
- ♦ 7. Tañce aññātako gahapati vā gahapatānī vā bahūhi cīvarehi abhihaṭṭhuṁ pavāreyya, santaruttaraparamaṁ tena bhikkhunā tato cīvaraṁ sāditabbaṁ. Tato ce uttari sādiyeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Paṭhamaupakkhaṭasikkhāpadaṁ
- ♦ 8. Bhikkhum paneva uddissa aññātakassa gahapatissa vā gahapatāniyā vā cīvaracetāpannam upakkhaṭam hoti "iminā cīvaracetāpannena cīvaram cetāpetvā itthannāmam bhikkhum cīvarena acchādessāmī'ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasankamitvā cīvare vikappam āpajjeyya "sādhu vata mam āyasmā iminā cīvaracetāpannena evarūpam vā evarūpam vā cīvaram cetāpetvā acchādehī'ti kalyāṇakamyatam upādāya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Dutiyaupakkhaṭasikkhāpadam
- ♦ 9. Bhikkhuṁ paneva uddissa ubhinnaṁ aññātakānaṁ gahapatīnaṁ vā gahapatānīnaṁ vā

paccekacīvaracetāpannāni upakkhaṭāni honti "imehi mayam paccekacīvaracetāpannehi paccekacīvarāni cetāpetvā itthannāmam bhikkhum cīvarehi acchādessāmā'ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasankamitvā cīvare vikappam āpajjeyya "sādhu vata mam āyasmanto imehi paccekacīvaracetāpannehi evarūpam vā evarūpam vā cīvaram cetāpetvā acchādetha ubhova santā ekenā'ti kalyāṇakamyatam upādāya, nissaggiyam pācittiyam.

- ♦ Rājasikkhāpadaṁ
- ♦ 10. Bhikkhuṁ paneva uddissa rājā vā rājabhoggo vā brāhmaṇo vā gahapatiko vā dūtena cīvaracetāpannaṁ pahiṇeyya "iminā cīvaracetāpannena cīvaraṁ cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhuṁ cīvarena acchādehī'ti. So ce dūto taṁ bhikkhuṁ upasaṅkamitvā evaṁ vadeyya "idaṁ kho, bhante, āyasmantaṁ uddissa cīvaracetāpannaṁ ābhataṁ, paṭiggaṇhātu āyasmā cīvaracetāpannan'ti. Tena bhikkhunā so dūto evamassa vacanīyo "na kho mayaṁ, āvuso, cīvaracetāpannaṁ paṭiggaṇhāma, cīvarañca kho mayaṁ paṭiggaṇhāma kālena kappiyan'ti. So ce dūto taṁ bhikkhuṁ evaṁ vadeyya "atthi panāyasmato koci veyyāvaccakaro'ti. Cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro niddisitabbo ārāmiko vā upāsako vā "eso kho, āvuso, bhikkhūnaṁ veyyāvaccakaro'ti. So ce dūto taṁ veyyāvaccakaraṁ saññāpetvā taṁ bhikkhuṁ

upasankamitvā evam vadeyya "yam kho, bhante, āyasmā veyyāvaccakaram niddisi, saññatto so mayā, upasankamatāyasmā kālena, cīvarena tam acchādessatī'ti. Cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro upasankamitvā dvattikkhattum codetabbo sāretabbo "attho me, āvuso, cīvarenā'ti, dvattikkhattum codayamāno sārayamāno tam cīvaram abhinipphādeyya, iccetam kusalam, no ce abhinipphādeyya, catukkhattum pañcakkhattum chakkhattuparamam tunhībhūtena uddissa thātabbam, catukkhattum pancakkhattum chakkhattuparamam tunhībhūto uddissa titthamāno tam cīvaram abhinipphādeyya, iccetam kusalam, tato ce uttari vāyamamāno tam cīvaram abhinipphādeyya, nissaggiyam pācittiyam. No ce abhinipphādeyya, yatassa cīvaracetāpannam ābhatam, tattha sāmam vā gantabbam, dūto vā pāhetabbo "yam kho tumhe āyasmanto bhikkhum uddissa cīvaracetāpannam pahiņittha, na tam tassa bhikkhuno kiñci attham anubhoti, yuñjantāyasmanto sakam, mā vo sakam vinassā'ti, ayam tattha sāmīci.

- ♦ Kathinavaggo paṭhamo.
- ♦ Kosiyasikkhāpadam
- ♦ 11. Yo pana bhikkhu kosiyamissakam santhatam kārāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Suddhakāļakasikkhāpadam

- ♦ 12. Yo pana bhikkhu suddhakāļakānam eļakalomānam santhatam kārāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Dvebhāgasikkhāpadaṁ
- ♦ 13. Navam pana bhikkhunā santhatam kārayamānena dve bhāgā suddhakāļakānam eļakalomānam ādātabbā, tatiyam odātānam, catuttham gocariyānam. Anādā ce bhikkhu dve bhāge suddhakāļakānam eļakalomānam, tatiyam odātānam, catuttham gocariyānam, navam santhatam kārāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Chabbassasikkhāpadaṁ
- ♦ 14. Navaṁ pana bhikkhunā santhataṁ kārāpetvā chabbassāni dhāretabbaṁ, orena ce channaṁ vassānaṁ taṁ santhataṁ vissajjetvā vā avissajjetvā vā aññaṁ navaṁ santhataṁ kārāpeyya aññatra bhikkhusammutiyā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Nisīdanasanthatasikkhāpadam
- ♦ 15. Nisīdanasanthataṁ pana bhikkhunā kārayamānena purāṇasanthatassa sāmantā sugatavidatthi ādātabbā dubbaṇṇakaraṇāya. Anādā ce bhikkhu purāṇasantha tassa sāmantā sugatavidatthiṁ, navaṁ nisīdanasanthataṁ kārāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Eļakalomasikkhāpadam

- ♦ 16. Bhikkhuno paneva addhānamaggappaṭipannassa elakalomāni uppajjeyyum, ākaṅkhamānena bhikkhunā paṭiggahetabbāni, paṭiggahetvā tiyojanaparamam sahatthā haritabbāni asante hārake. Tato ce uttari hareyya, asantepi hārake, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Eļakalomadhovāpanasikkhāpadam
- ♦ 17. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā eļakalomāni dhovāpeyya vā rajāpeyya vā vijaṭāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ◆ Rūpiyasikkhāpadaṁ
- ♦ 18. Yo pana bhikkhu jātarūparajatam ugganheyya vā ugganhāpeyya vā upanikkhittam vā sādiyeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ◆ Rūpiyasamvohārasikkhāpadam
- ♦ 19. Yo pana bhikkhu nānappakārakaṁ rūpiyasaṁvohāraṁ samāpajjeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Kayavikkayasikkhāpadaṁ
- ♦ 20. Yo pana bhikkhu nānappakārakam kayavikkayam samāpajjeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Kosiyavaggo dutiyo.
- ♦ Pattasikkhāpadaṁ

- ♦ 21. Dasāhaparamam atirekapatto dhāretabbo, tam atikkāmayato nissaggiyam pācittiyam.
- ◆ Ūnapañcabandhanasikkhāpadaṁ
- ♦ 22. Yo pana bhikkhu ūnapañcabandhanena pattena aññaṁ navaṁ pattaṁ cetāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ. Tena bhikkhunā so patto bhikkhuparisāya nissajjitabbo, yo ca tassā bhikkhuparisāya pattapariyanto, so tassa bhikkhuno padātabbo "ayaṁ te bhikkhu patto yāva bhedanāya dhāretabbo'ti, ayaṁ tattha sāmīci.
- ♦ Bhesajjasikkhāpadaṁ
- ♦ 23. Yāni kho pana tāni gilānānaṁ bhikkhūnaṁ paṭisāyanīyāni bhesajjāni, seyyathidaṁ sappi navanītaṁ telaṁ madhu phāṇitaṁ, tāni paṭiggahetvā sattāhaparamaṁ sannidhikārakaṁ paribhuñjitabbāni, taṁ atikkāmayato nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Vassikasāṭikasikkhāpadaṁ
- ♦ 24. "Māso seso gimhānan'ti bhikkhunā vassikasāṭikacīvaraṁ pariyesitabbaṁ, "addhamāso seso gimhānan'ti katvā nivāsetabbaṁ. Orena ce "māso seso gimhānan'ti vassikasāṭikacīvaraṁ pariyeseyya, orena"ddhamāso seso gimhānan'ti katvā nivāseyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

- ◆ Cīvarācchindanasikkhāpadam
- ♦ 25. Yo pana bhikkhu bhikkhussa sāmaṁ cīvaraṁ datvā kupito anattamano acchindeyya vā acchindāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Suttaviññattisikkhāpadam
- ♦ 26. Yo pana bhikkhu sāmam suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaram vāyāpeyya, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Mahāpesakārasikkhāpadaṁ
- ♦ 27. Bhikkhum paneva uddissa aññātako gahapati vā gahapatānī vā tantavāyehi cīvaram vāyāpeyya, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito tantavāye upasankamitvā cīvare vikappam āpajjeyya "idam kho, āvuso, cīvaram mam uddissa viyyati, āyatañca karotha, vitthatañca, appitañca, suvītañca, suppavāyitañca, suvilekhitañca, suvitacchitañca karotha, appeva nāma mayampi āyasmantānam kiñcimattam anupadajjeyyāmā'ti. Evañca so bhikkhu vatvā kiñcimattam anupadajjeyya antamaso piṇḍapātamattampi, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Accekacīvarasikkhāpadam
- ♦ 28. Dasāhānāgataṁ kattikatemāsikapuṇṇamaṁ bhikkhuno paneva accekacīvaraṁ uppajjeyya, accekaṁ maññamānena bhikkhunā paṭiggahetabbaṁ, paṭiggahetvā

yāva cīvarakālasamayam nikkhipitabbam. Tato ce uttari nikkhipeyya, nissaggiyam pācittiyam.

- ◆ Sāsaṅkasikkhāpadaṁ
- ♦ 29. Upavassam kho pana kattikapuṇṇamam yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsamkasammatāni sappaṭibhayāni, tathārūpesu bhikkhu senāsanesu viharanto ākamkhamāno tiṇṇam cīvarānam aññataram cīvaram antaraghare nikkhipeyya, siyā ca tassa bhikkhuno kocideva paccayo tena cīvarena vippavāsāya, chārattaparamam tena bhikkhunā tena cīvarena vippavasitabbam. Tato ce uttari vippavaseyya aññatra bhikkhusammutiyā, nissaggiyam pācittiyam.
- ♦ Pariṇatasikkhāpadam
- ♦ 30. Yo pana bhikkhu jānaṁ saṅghikaṁ lābhaṁ pariṇataṁ attano pariṇāmeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Pattavaggo tatiyo.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ♦ Nissaggiyapācittiyā niṭṭhitā.

- ♦ Suddhapācittiyā
- ♦ Ime kho panāyasmanto dvenavuti pācittiyā
- ♦ Dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Musāvādasikkhāpadaṁ
- ♦ 1. Sampajānamusāvāde pācittiyam.
- ♦ Omasavādasikkhāpadaṁ
- ♦ 2. Omasavāde pācittiyam.
- ♦ Pesuññasikkhāpadaṁ
- ♦ 3. Bhikkhupesuññe pācittiyaṁ.
- ◆ Padasodhammasikkhāpadaṁ
- ♦ 4. Yo pana bhikkhu anupasampannaṁ padaso dhammaṁ vāceyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Paṭhamasahaseyyasikkhāpadam
- ♦ 5. Yo pana bhikkhu anupasampannena uttaridirattatirattam sahaseyyam kappeyya, pācittiyam.
- ♦ Dutiyasahaseyyasikkhāpadaṁ
- ♦ 6. Yo pana bhikkhu mātugāmena sahaseyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Dhammadesanāsikkhāpadam

- ♦ 7. Yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṁ deseyya aññatra viññunā purisaviggahena, pācittiyaṁ.
- ♦ Bhūtārocanasikkhāpadam
- ♦ 8. Yo pana bhikkhu anupasampannassa uttarimanussadhammaṁ āroceyya, bhūtasmiṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Dutthullārocanasikkhāpadam
- ♦ 9. Yo pana bhikkhu bhikkhussa duṭṭhullaṁ āpattiṁ anupasampannassa āroceyya aññatra bhikkhusammutiyā, pācittiyaṁ.
- ♦ Pathavīkhaṇanasikkhāpadam
- ♦ 10. Yo pana bhikkhu pathavim khaneyya vā khanāpeyya vā pācittiyam.
- ♦ Musāvādavaggo pathamo.
- ♦ Bhūtagāmasikkhāpadaṁ
- ♦ 11. Bhūtagāmapātabyatāya pācittiyam.
- ◆ Aññavādakasikkhāpadaṁ
- ♦ 12. Aññavādake, vihesake pācittiyam.
- ♦ Ujjhāpanakasikkhāpadam
- ♦ 13. Ujjhāpanake, khiyyanake pācittiyam.

- ◆ Paṭhamasenāsanasikkhāpadaṁ
- ♦ 14. Yo pana bhikkhu saṅghikaṁ mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā bhisiṁ vā kocchaṁ vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā taṁ pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpucchaṁ vā gaccheyya, pācittiyaṁ.
- ◆ Dutiyasenāsanasikkhāpadaṁ
- ♦ 15. Yo pana bhikkhu sanghike vihāre seyyam santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyam.
- ♦ Anupakhajjasikkhāpadaṁ
- ♦ 16. Yo pana bhikkhu sanghike vihāre jānam pubbupagatam bhikkhum anupakhajja seyyam kappeyya "yassa sambādho bhavissati, so pakkamissatī'ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.
- ♦ Nikkaddhanasikkhāpadam
- ♦ 17. Yo pana bhikkhu bhikkhum kupito anattamano sanghikā vihārā nikkaḍḍheyya vā nikkaḍḍhāpeyya vā, pācittiyam.
- ♦ Vehāsakuţisikkhāpadam
- ♦ 18. Yo pana bhikkhu sanghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakam mañcam vā pīṭham vā abhinisīdeyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyam.

- ♦ Mahallakavihārasikkhāpadam
- ♦ 19. Mahallakam pana bhikkhunā vihāram kārayamānena yāva dvārakosā aggaļaṭṭhapanāya ālokasandhiparikammāya dvatticchadanassa pariyāyam appaharite ṭhitena adhiṭṭhātabbam, tato ce uttari appaharitepi ṭhito adhiṭṭhāheyya, pācittiyam.
- ♦ Sappāṇakasikkhāpadam
- ♦ 20. Yo pana bhikkhu jānam sappāṇakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyam.
- ♦ Bhūtagāmavaggo dutiyo.
- ♦ Ovādasikkhāpadaṁ
- ♦ 21. Yo pana bhikkhu asammato bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyam.
- ♦ Atthaṅgatasikkhāpadaṁ
- ♦ 22. Sammatopi ce bhikkhu atthangate sūriye bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyam.
- ♦ Bhikkhunupassayasikkhāpadam
- ♦ 23. Yo pana bhikkhu bhikkhunupassayam upasankamitvā bhikkhuniyo ovadeyya aññatra samayā, pācittiyam. Tatthāyam samayo, gilānā hoti bhikkhunī, ayam tattha samayo.

- ♦ Āmisasikkhāpadam
- ♦ 24. Yo pana bhikkhu evaṁ vadeyya "āmisahetu therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī'ti, pācittiyaṁ.
- ◆ Cīvaradānasikkhāpadaṁ
- ♦ 25. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dadeyya aññatra pārivattakā, pācittiyam.
- ◆ Cīvarasibbanasikkhāpadaṁ
- ♦ 26. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbeyya vā sibbāpeyya vā, pācittiyam.
- ♦ Samvidhānasikkhāpadam
- ♦ 27. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, satthagamanīyo hoti maggo, sāsaṅkasammato, sappaṭibhayo, ayaṁ tattha samayo.
- ♦ Nāvābhiruhanasikkhāpadam
- ♦ 28. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṁ saṁvidhāya ekaṁ nāvaṁ abhiruheyya uddhaṁgāminiṁ vā adhogāminiṁ vā aññatra tiriyaṁ taraṇāya, pācittiyaṁ.
- ♦ Paripācitasikkhāpadam

- ♦ 29. Yo pana bhikkhu jānam bhikkhuniparipācitam piṇḍapātam bhuñjeyya aññatra pubbe gihisamārambhā, pācittiyam.
- ♦ Rahonisajjasikkhāpadam
- ♦ 30. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim eko ekāya raho nisajjam kappeyya, pācittiyam.
- ♦ Ovādavaggo tatiyo.
- ♦ Āvasathapiņḍasikkhāpadaṁ
- ♦ 31. Agilānena bhikkhunā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. Tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Gaṇabhojanasikkhāpadam
- ♦ 32. Gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, addhānagamanasamayo, nāvābhiruhanasamayo, mahāsamayo, samaṇabhattasamayo, ayaṁ tattha samayo.
- ◆ Paramparabhojanasikkhāpadaṁ
- ♦ 33. Paramparabhojane aññatra samayā pācittiyam. Tatthāyam samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo.
- ♦ Kāṇamātusikkhāpadaṁ

- ♦ 34. Bhikkhum paneva kulam upagatam pūvehi vā manthehi vā abhihaṭṭhum pavāreyya, ākankhamānena bhikkhunā dvattipattapūrā paṭiggahetabbā. Tato ce uttari paṭiggaṇheyya, pācittiyam. Dvattipattapūre paṭiggahetvā tato nīharitvā bhikkhūhi saddhim samvibhajitabbam, ayam tattha sāmīci.
- ♦ Paţhamapavāraṇāsikkhāpadaṁ
- ♦ 35. Yo pana bhikkhu bhuttāvī pavārito anatirittam khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.
- ◆ Dutiyapavāraņāsikkhāpadaṁ
- ♦ 36. Yo pana bhikkhu bhikkhum bhuttāvim pavāritam anatirittena khādanīyena vā bhojanīyena vā abhihaṭṭhum pavāreyya "handa bhikkhu khāda vā bhuñja vā'ti jānam āsādanāpekkho, bhuttasmim pācittiyam.
- ♦ Vikālabhojanasikkhāpadam
- ♦ 37. Yo pana bhikkhu vikāle khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.
- ♦ Sannidhikārakasikkhāpadam
- ♦ 38. Yo pana bhikkhu sannidhikārakam khādanīyam vā bhojanīyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyam.
- ♦ Paṇītabhojanasikkhāpadaṁ

- ♦ 39. Yāni kho pana tāni paṇītabhojanāni, seyyathidaṁ sappi, navanītaṁ, telaṁ, madhu, phāṇitaṁ, maccho, maṁsaṁ, khīraṁ, dadhi. Yo pana bhikkhu evarūpāni paṇītabhojanāni agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṁ.
- ◆ Dantaponasikkhāpadaṁ
- ♦ 40. Yo pana bhikkhu adinnam mukhadvāram āhāram āhareyya aññatra udakadantaponā, pācittiyam.
- ♦ Bhojanavaggo catuttho.
- ♦ Acelakasikkhāpadaṁ
- ♦ 41. Yo pana bhikkhu acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā dadeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Uyyojanasikkhāpadam
- ♦ 42. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ "ehāvuso, gāmaṁ vā nigamaṁ vā piṇḍāya pavisissāmā'ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya "gacchāvuso, na me tayā saddhiṁ kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekakassa me kathā vā nisajjā vā phāsu hotī'ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.
- ♦ Sabhojanasikkhāpadam

- ♦ 43. Yo pana bhikkhu sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeyya, pācittiyam.
- ♦ Rahopaţicchannasikkhāpadaṁ
- ♦ 44. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ raho paṭicchanne āsane nisajjaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Rahonisajjasikkhāpadam
- ♦ 45. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappeyya, pācittiyam.
- ◆ Cārittasikkhāpadaṁ
- ♦ 46. Yo pana bhikkhu nimantito sabhatto samāno santaṁ bhikkhuṁ anāpucchā purebhattaṁ vā pacchābhattaṁ vā kulesu cārittaṁ āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayaṁ tattha samayo.
- ♦ Mahānāmasikkhāpadam
- ♦ 47. Agilānena bhikkhunā catumāsappaccayapavāraņā sāditabbā aññatra punapavāraņāya, aññatra niccapavāraṇāya. Tato ce uttari sādiyeyya, pācittiyam.
- ♦ Uyyuttasenāsikkhāpadaṁ
- ♦ 48. Yo pana bhikkhu uyyuttam senam dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.

- ♦ Senāvāsasikkhāpadaṁ
- ♦ 49. Siyā ca tassa bhikkhuno kocideva paccayo senam gamanāya, dirattatirattam tena bhikkhunā senāya vasitabbam. Tato ce uttari vaseyya, pācittiyam.
- ♦ Uyyodhikasikkhāpadam
- ♦ 50. Dirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno uyyodhikam vā balaggam vā senābyūham vā anīkadassanam vā gaccheyya, pācittiyam.
- ♦ Acelakavaggo pañcamo.
- ♦ Surāpānasikkhāpadam
- ♦ 51. Surāmerayapāne pācittiyam.
- ♦ Aṅgulipatodakasikkhāpadaṁ
- ♦ 52. Aṅgulipatodake pācittiyaṁ.
- ♦ Hasadhammasikkhāpadaṁ
- ♦ 53. Udake hasadhamme pācittiyam.
- ◆ Anādariyasikkhāpadaṁ
- ♦ 54. Anādariye pācittiyam.
- ♦ Bhiṁsāpanasikkhāpadaṁ

- ♦ 55. Yo pana bhikkhu bhikkhum bhimsāpeyya, pācittiyam.
- ♦ Jotisikkhāpadaṁ
- ♦ 56. Yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotim samādaheyya vā samādahāpeyya vā aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyam.
- ♦ Nahānasikkhāpadaṁ
- ♦ 57. Yo pana bhikkhu orenaddhamāsam nahāyeyya aññatra samayā, pācittiyam. Tatthāyam samayo "diyaḍḍho māso seso gimhānan'ti "vassānassa paṭhamo māso" iccete aḍḍhateyyamāsā uṇhasamayo, pariļāhasamayo, gilānasamayo, kammasamayo, addhānagamanasamayo, vātavuṭṭhisamayo, ayam tattha samayo.
- ♦ Dubbannakaranasikkhāpadam
- ♦ 58. Navam pana bhikkhunā cīvaralābhena tiṇṇam dubbaṇṇakaraṇānam aññataram dubbaṇṇakaraṇam ādātabbam nīlam vā kaddamam vā kāļasāmam vā. Anādā ce bhikkhu tiṇṇam dubbaṇṇakaraṇānam aññataram dubbaṇṇakaraṇam navam cīvaram paribhuñjeyya, pācittiyam.
- ♦ Vikappanasikkhāpadam

- ♦ 59. Yo pana bhikkhu bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaņerassa vā sāmaņeriyā vā sāmaṁ cīvaraṁ vikappetvā appaccuddhāraṇaṁ paribhuñjeyya, pācittiyaṁ.
- ◆ Apanidhānasikkhāpadaṁ
- ♦ 60. Yo pana bhikkhu bhikkhussa pattaṁ vā cīvaraṁ vā nisīdanaṁ vā sūcigharaṁ vā kāyabandhanaṁ vā apanidheyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hasāpekkhopi, pācittiyaṁ.
- ♦ Surāpānavaggo chaṭṭho.
- ♦ Sañciccasikkhāpadaṁ
- ♦ 61. Yo pana bhikkhu sañcicca pāṇaṁ jīvitā voropeyya, pācittiyaṁ.
- ◆ Sappāṇakasikkhāpadaṁ
- ♦ 62. Yo pana bhikkhu jānam sappāṇakam udakam paribhuñjeyya, pācittiyam.
- ♦ Ukkoṭanasikkhāpadaṁ
- ♦ 63. Yo pana bhikkhu jānaṁ yathādhammaṁ nihatādhikaraṇaṁ punakammāya ukkoṭeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Duţţhullasikkhāpadam

- ♦ 64. Yo pana bhikkhu bhikkhussa jānaṁ duṭṭhullaṁ āpattiṁ paṭicchādeyya, pācittiyaṁ.
- ◆ Ūnavīsativassasikkhāpadam
- ♦ 65. Yo pana bhikkhu jānaṁ ūnavīsativassaṁ puggalaṁ upasampādeyya, so ca puggalo anupasampanno, te ca bhikkhū gārayhā, idaṁ tasmiṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Theyyasatthasikkhāpadaṁ
- ♦ 66. Yo pana bhikkhu jānaṁ theyyasatthena saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyaṁ.
- ♦ Samvidhānasikkhāpadam
- ♦ 67. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyaṁ.
- ♦ Ariţţhasikkhāpadaṁ
- ♦ 68. Yo pana bhikkhu evam vadeyya "tathāham bhagavatā dhammam desitam ājānāmi, yathā yeme antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam antarāyāyā'ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo "māyasmā evam avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evam vadeyya, anekapariyāyenāvuso antarāyikā dhammā

antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā'ti. Evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya. Yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ. No ce paṭinissajjeyya, pācittiyaṁ.

- ♦ Ukkhittasambhogasikkhāpadam
- ♦ 69. Yo pana bhikkhu jānaṁ tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena taṁ diṭṭhiṁ appaṭinissaṭṭhena saddhiṁ sambhuñjeyya vā, saṁvaseyya vā, saha vā seyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Kantakasikkhāpadam
- ♦ 70. Samaņuddesopi ce evam vadeyya "tathāham bhagavatā dhammam desitam ājānāmi, yathā yeme antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālam antarāyāyā'ti, so samaņuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo "māvuso, samaņuddesa evam avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evam vadeyya, anekapariyāyenāvuso, samaņuddesa antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā'ti, evañca so samaņuddeso bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaņheyya, so samaņuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo "ajjatagge te, āvuso,

samaņuddesa na ceva so bhagavā satthā apadisitabbo, yampi caññe samaņuddesā labhanti bhikkhūhi saddhim dirattatirattam sahaseyyam, sāpi te natthi, cara pire, vinassā'ti. Yo pana bhikkhu jānam tathānāsitam samaņuddesam upalāpeyya vā, upaṭṭhāpeyya vā, sambhuñjeyya vā, saha vā seyyam kappeyya, pācittiyam.

- ♦ Sappāṇakavaggo sattamo.
- ♦ Sahadhammikasikkhāpadam
- ♦ 71. Yo pana bhikkhu bhikkhūhi sahadhammikaṁ vuccamāno evaṁ vadeyya "na tāvāhaṁ, āvuso, etasmiṁ sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññaṁ bhikkhuṁ byattaṁ vinayadharaṁ paripucchāmī'ti, pācittiyaṁ. Sikkhamānena, bhikkhave, bhikkhunā aññātabbaṁ paripucchitabbaṁ paripañhitabbaṁ, ayaṁ tattha sāmīci.
- ♦ Vilekhanasikkhāpadam
- ♦ 72. Yo pana bhikkhu pātimokkhe uddissamāne evam vadeyya "kim panimehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi uddiṭṭhehi, yāvadeva kukkuccāya vihesāya vilekhāya samvattantī'ti, sikkhāpadavivaṇṇake pācittiyam.
- ♦ Mohanasikkhāpadam
- ♦ 73. Yo pana bhikkhu anvaddhamāsam pātimokkhe uddissamāne evam vadeyya "idāneva kho aham jānāmi,

ayampi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsam uddesam āgacchatī'ti. Tañce bhikkhum aññe bhikkhū jāneyyum nisinnapubbam iminā bhikkhunā dvattikkhattum pātimokkhe uddissamāne, ko pana vādo bhiyyo, na ca tassa bhikkhuno aññāṇakena mutti atthi, yañca tattha āpattim āpanno, tañca yathādhammo kāretabbo, uttari cassa moho āropetabbo "tassa te, āvuso, alābhā, tassa te dulladdham, yam tvam pātimokkhe uddissamānena sādhukam aṭṭhim katvā manasi karosī'ti, idam tasmim mohanake pācittiyam.

- ♦ Pahārasikkhāpadam
- ♦ 74. Yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano pahāraṁ dadeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Talasattikasikkhāpadam
- ♦ 75. Yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano talasattikaṁ uggireyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Amūlakasikkhāpadaṁ
- ♦ 76. Yo pana bhikkhu bhikkhum amūlakena sanghādisesena anuddhamseyya, pācittiyam.
- ♦ Sañciccasikkhāpadaṁ

- ♦ 77. Yo pana bhikkhu bhikkhussa sañcicca kukkuccaṁ upadaheyya "itissa muhuttampi aphāsu bhavissatī'ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.
- ♦ Upassutisikkhāpadam
- ♦ 78. Yo pana bhikkhu bhikkhūnam bhaṇḍanajātānam kalahajātānam vivādāpannānam upassutim tiṭṭheyya "yam ime bhaṇissanti, tam sossāmī'ti etadeva paccayam karitvā anaññam, pācittiyam.
- ♦ Kammappaţibāhanasikkhāpadam
- ♦ 79. Yo pana bhikkhu dhammikānaṁ kammānaṁ chandaṁ datvā pacchā khīyanadhammaṁ āpajjeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Chandamadatvāgamanasikkhāpadam
- ♦ 80. Yo pana bhikkhu sanghe vinicchayakathāya vattamānāya chandam adatvā uṭṭhāyāsanā pakkameyya, pācittiyam.
- ◆ Dubbalasikkhāpadaṁ
- ♦ 81. Yo pana bhikkhu samaggena saṅghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyanadhammaṁ āpajjeyya "yathāsanthutaṁ bhikkhū saṅghikaṁ lābhaṁ pariṇāmentī'ti, pācittiyaṁ.
- ♦ Pariṇāmanasikkhāpadam

- ♦ 82. Yo pana bhikkhu jānam sanghikam lābham parinatam puggalassa parināmeyya, pācittiyam.
- ♦ Sahadhammikavaggo aṭṭhamo.
- ◆ Antepurasikkhāpadaṁ
- ♦ 83. Yo pana bhikkhu rañño khattiyassa muddhābhisittassa anikkhantarājake aniggataratanake pubbe appaṭisaṁvidito indakhīlaṁ atikkāmeyya, pācittiyaṁ.
- ♦ Ratanasikkhāpadam
- ♦ 84. Yo pana bhikkhu ratanam vā ratanasammatam vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā uggaņheyya vā uggaņhāpeyya vā, pācittiyam. Ratanam vā pana bhikkhunā ratanasammatam vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipitabbam "yassa bhavissati, so harissatī'ti, ayam tattha sāmīci.
- Vikālagāmappavesanasikkhāpadam
- ♦ 85. Yo pana bhikkhu santaṁ bhikkhuṁ anāpucchāvikāle gāmaṁ paviseyya aññatra tathārūpā accāyikā karaṇīyā, pācittiyaṁ.
- ♦ Sūcigharasikkhāpadaṁ

- ♦ 86. Yo pana bhikkhu aṭṭhimayaṁ vā dantamayaṁ vā visāṇamayaṁ vā sūcigharaṁ kārāpeyya, bhedanakaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Mañcapīţhasikkhāpadam
- ♦ 87. Navaṁ pana bhikkhunā mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā kārayamānena aṭṭhaṅgulapādakaṁ kāretabbaṁ sugataṅgulena aññatra heṭṭhimāya aṭaniyā. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Tūlonaddhasikkhāpadam
- ♦ 88. Yo pana bhikkhu mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā tūlonaddhaṁ kārāpeyya, uddālanakaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Nisīdanasikkhāpadam
- ♦ 89. Nisīdanam pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikam kāretabbam, tatridam pamāṇam, dīghaso dve vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyam diyaḍḍham, dasā vidatthi. Tam atikkāmayato chedanakam pācittiyam.
- ♦ Kaṇḍuppaṭicchādisikkhāpadaṁ
- ♦ 90. Kaṇḍuppaṭicchādiṁ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ dve vidatthiyo. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Vassikasāţikasikkhāpadam

- ♦ 91. Vassikasāṭikaṁ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ aḍḍhateyyā. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.
- ♦ Nandasikkhāpadam
- ♦ 92. Yo pana bhikkhu sugatacīvarappamāṇaṁ cīvaraṁ kārāpeyya, atirekaṁ vā, chedanakaṁ pācittiyaṁ . Tatridaṁ sugatassa sugatacīvarappamāṇaṁ, dīghaso nava vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ cha vidatthiyo, idaṁ sugatassa sugatacīvarappamāṇanti.
- ♦ Ratanavaggo navamo.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto dvenavuti pācittiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ◆ Pācittiyā niţţhitā.
  - ◆ Pāṭidesanīyā
- ♦ Ime kho panāyasmanto cattāro pāţidesanīyā
- ♦ Dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Paţhamapāţidesanīyasikkhāpadaṁ

- ♦ 1. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam paviṭṭhāya hatthato khādanīyam vā bhojanīyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā "gārayham, āvuso, dhammam āpajjim asappāyam pāṭidesanīyam, tam patidesemī'ti.
- ◆ Dutiyapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ
- ♦ 2. Bhikkhū paneva kulesu nimantitā bhuñjanti, tatra ce sā bhikkhunī vosāsamānarūpā ṭhitā hoti "idha sūpaṁ detha, idha odanaṁ dethā'ti. Tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī apasādetabbā "apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī'ti. Ekassapi ce bhikkhuno na paṭibhāseyya taṁ bhikkhuniṁ apasādetuṁ "apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī'ti, paṭidesetabbaṁ tehi bhikkhūhi "gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjimhā asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemā'ti.
- ◆ Tatiyapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ
- ♦ 3. Yāni kho pana tāni sekkhasammatāni kulāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu sekkhasammatesu kulesu pubbe animantito agilāno khādanīyaṁ vā, bhojanīyaṁ vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā, bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṁ tena bhikkhunā "gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjiṁ asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemī'ti.

- ◆ Catutthapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ
- ♦ 4. Yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsankasammatāni sappaṭibhayāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu senāsanesu pubbe appaṭisaṁviditaṁ khādanīyaṁ vā, bhojanīyaṁ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā agilāno khādeyya vā, bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṁ tena bhikkhunā "gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjiṁ asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemī'ti.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pāṭidesanīyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ♦ Pāṭidesanīyā niṭṭhitā.
  - ♦ Sekhiyā
- ♦ Ime kho panāyasmanto sekhiyā dhammā uddesam āgacchanti.
- ◆ Parimaṇḍalasikkhāpadaṁ
- ♦ 1. Parimaṇḍalaṁ nivāsessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 2. Parimaṇḍalaṁ pārupissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Suppaţicchannasikkhāpadaṁ

- ♦ 3. Suppaţicchanno antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 4. Suppaṭicchanno antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Susaṁvutasikkhāpadaṁ
- ♦ 5. Susamvuto antaraghare gamissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ 6. Susamvuto antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Okkhittacakkhusikkhāpadaṁ
- ♦ 7. Okkhittacakkhu antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 8. Okkhittacakkhu antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ukkhittakasikkhāpadam
- ♦ 9. Na ukkhittakāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ 10. Na ukkhittakāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Parimaṇḍalavaggo paṭhamo.
- ♦ Ujjagghikasikkhāpadam

- ♦ 11. Na ujjagghikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ 12. Na ujjagghikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Uccasaddasikkhāpadam
- ♦ 13. Appasaddo antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 14. Appasaddo antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Kāyappacālakasikkhāpadaṁ
- ♦ 15. Na kāyappacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 16. Na kāyappacālakam antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Bāhuppacālakasikkhāpadam
- ♦ 17. Na bāhuppacālakam antaraghare gamissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ 18. Na bāhuppacālakam antaragharenisīdissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Sīsappacālakasikkhāpadam

- ♦ 19. Na sīsappacālakaṁ antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 20. Na sīsappacālakam antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Ujjagghikavaggo dutiyo.
- ♦ Khambhakatasikkhāpadam
- ♦ 21. Na khambhakato antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ 22. Na khambhakato antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ogunthitasikkhāpadam
- ♦ 23. Na oguņṭhito antaraghare gamissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ 24. Na oguņṭhito antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ukkuṭikasikkhāpadaṁ
- ♦ 25. Na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Pallatthikasikkhāpadaṁ

- ♦ 26. Na pallatthikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Sakkaccapaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ
- ♦ 27. Sakkaccam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Pattasaññīpaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ
- ♦ 28. Pattasaññī piṇḍapātaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Samasūpakapaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ
- ♦ 29. Samasūpakam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Samatittikasikkhāpadam
- ♦ 30. Samatittikam piṇḍapātam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Khambhakatavaggo tatiyo.
- ◆ Sakkaccabhuñjanasikkhāpadaṁ
- ♦ 31. Sakkaccam piṇḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Pattasaññībhuñjanasikkhāpadaṁ

- ♦ 32. Pattasaññī piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Sapadānasikkhāpadaṁ
- ♦ 33. Sapadānam piņḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Samasūpakasikkhāpadam
- ♦ 34. Samasūpakam piņḍapātam bhuñjissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Nathūpakatasikkhāpadam
- ♦ 35. Na thūpakato omadditvā piņḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Odanappaţicchādanasikkhāpadam
- ♦ 36. Na sūpam vā byañjanam vā odanena paṭicchādessāmi bhiyyokamyatam upādāyāti sikkhā karaṃīyā.
- ◆ Sūpodanaviññattisikkhāpadaṁ
- ♦ 37. Na sūpaṁ vā odanaṁ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ujjhānasaññīsikkhāpadaṁ
- ♦ 38. Na ujjhānasaññī paresaṁ pattaṁ olokessāmīti sikkhā karaṇīyā.

- ◆ Kabaļasikkhāpadaṁ
- ♦ 39. Nātimahantam kabaļam karissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Ālopasikkhāpadam
- ♦ 40. Parimaṇḍalaṁ ālopaṁ karissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Sakkaccavaggo catuttho.
- ♦ Anāhaṭasikkhāpadaṁ
- ♦ 41. Na anāhaṭe kabaļe mukhadvāraṁ vivarissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Bhuñjamānasikkhāpadam
- ◆ 42. Na bhuñjamāno sabbahatthaṁ mukhe pakkhipissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Sakabaļasikkhāpadam
- ◆ 43. Na sakabaļena mukhena byāharissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Piṇḍukkhepakasikkhāpadaṁ
- ♦ 44. Na piṇḍukkhepakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Kabaļāvacchedakasikkhāpadaṁ
- ♦ 45. Na kabaļāvacchedakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

- ♦ Avagaṇḍakārakasikkhāpadaṁ
- ♦ 46. Na avagaņḍakārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ♦ Hatthaniddhunakasikkhāpadaṁ
- ♦ 47. Na hatthaniddhunakam bhuñjissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Sitthāvakārakasikkhāpadam
- ♦ 48. Na sitthāvakārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Jivhānicchārakasikkhāpadam
- ♦ 49. Na jivhānicchārakam bhuñjissāmīti sikkhā karaņīyā.
- ◆ Capucapukārakasikkhāpadaṁ
- ♦ 50. Na capucapukārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Kabalavaggo pañcamo.
- ♦ Surusurukārakasikkhāpadam
- ♦ 51. Na surusurukārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Hatthanillehakasikkhāpadaṁ
- ♦ 52. Na hatthanillehakam bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Pattanillehakasikkhāpadaṁ
- ♦ 53. Na pattanillehakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

- ♦ Oţţhanillehakasikkhāpadaṁ
- ♦ 54. Na oṭṭhanillehakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Sāmisasikkhāpadam
- ♦ 55. Na sāmisena hatthena pānīyathālakam paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Sasitthakasikkhāpadam
- ♦ 56. Na sasitthakam pattadhovanam antaraghare chaḍḍessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Chattapāṇisikkhāpadaṁ
- ♦ 57. Na chattapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Daṇḍapāṇisikkhāpadaṁ
- ♦ 58. Na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Satthapāṇisikkhāpadaṁ
- ♦ 59. Na satthapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Āvudhapāņisikkhāpadaṁ
- ♦ 60. Na āvudhapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

- ♦ Surusuruvaggo chaṭṭho.
- ◆ Pādukasikkhāpadaṁ
- ♦ 61. Na pādukāruļhassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Upāhanasikkhāpadam
- ♦ 62. Na upāhanāruļhassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Yānasikkhāpadaṁ
- ♦ 63. Na yānagatassa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ◆ Sayanasikkhāpadaṁ
- ♦ 64. Na sayanagatassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Pallatthikasikkhāpadaṁ
- ♦ 65. Na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Veţhitasikkhāpadam
- ♦ 66. Na veṭhitasīsassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ogunthitasikkhāpadam

- ♦ 67. Na oguņṭhitasīsassa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaņīyā.
- ◆ Chamāsikkhāpadaṁ
- ♦ 68. Na chamāyaṁ nisīditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Nīcāsanasikkhāpadaṁ
- ♦ 69. Na nīce āsane nisīditvā ucce āsane nisinnassa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ţhitasikkhāpadaṁ
- ♦ 70. Na ṭhito nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Pacchatogamanasikkhāpadam
- ♦ 71. Na pacchato gacchanto purato gacchantassa agilānassa dhammam desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Uppathenagamanasikkhāpadaṁ
- ♦ 72. Na uppathena gacchanto pathena gacchantassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.
- ♦ Ţhitouccārasikkhāpadam
- ♦ 73. Na ṭhito agilāno uccāram vā passāvam vā karissāmīti sikkhā karanīyā.

- ♦ Hariteuccārasikkhāpadam
- ♦ 74. Na harite agilāno uccāram vā passāvam vā kheļam vā karissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Udakeuccārasikkhāpadaṁ
- ♦ 75. Na udake agilāno uccāram vā passāvam vā kheļam vā karissāmīti sikkhā karanīyā.
- ♦ Pādukavaggo sattamo.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto sekhiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ♦ Sekhiyā niţţhitā.
  - ♦ Adhikaranasamathā
- ♦ Ime kho panāyasmanto satta adhikaraṇasamathā
- ♦ Dhammā uddesam āgacchanti.
- ♦ Uppannuppannānaṁ adhikaraṇānaṁ samathāya vūpasamāya sammukhāvinayo dātabbo.
- ◆ Sativinayo dātabbo.
- ♦ Amūļhavinayo dātabbo.

- ♦ Paţiññāya kāretabbam.
- ♦ Yebhuyyasikā.
- ♦ Tassapāpiyasikā.
- ♦ Tiṇavatthārakoti.
- ♦ Uddiṭṭhā kho āyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā. Tatthāyasmante, pucchāmi kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tunhī, evametaṁ dhārayāmīti.
- ♦ Adhikaraṇasamathā niṭṭhitā.
- ♦ Uddiţţham kho āyasmanto nidānam,
- ♦ Uddiṭṭhā cattāro pārājikā dhammā,
- ♦ Uddiţţhā terasa saṅghādisesā dhammā,
- ♦ Uddiţţhā dve aniyatā dhammā,
- ♦ Uddiṭṭhā tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā,
- ♦ Uddiṭṭhā dvenavuti pācittiyā dhammā,
- ♦ Uddiṭṭhā cattāro pāṭidesanīyā dhammā,
- ♦ Uddiṭṭhā sekhiyā dhammā,

- ♦ Uddiṭṭhā satta adhikaraṇasamathā dhammā, ettakaṁ tassa bhagavato suttāgataṁ suttapariyāpannaṁ anvaddhamāsaṁ uddesaṁ āgacchati, tattha sabbeheva samaggehi sammodamānehi avivadamānehi sikkhitabbanti.
- ♦ Vitthāruddeso pañcamo.
- ♦ Bhikkhupātimokkham niṭṭhitam.